

Član 26.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-21/13
16. decembra 2013. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Dr. **Denis Bećirović**, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Staća Košarac, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 51. sjednici Zastupničkog doma održanoj 25. srpnja 2013. godine i na 34. sjednici Doma naroda, održanoj 16. prosinca 2013. godine, usvojila je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA BOSNE I
HERCEGOVINE O IZVRŠENJU KAZNENIH SANKCIJA,
PRITVORA I DRUGIH MJERA**

Članak 1.

U Zakonu Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera - pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 12/10), iza članka 10. dodaju se čl. 10.a i 10.b koji glase:

"Članak 10.a

(Međusobna suradnja, informiranje, dogovaranje, prikupljanje relevantnih podataka i drugi oblici suradnje)

- (1) U cilju međusobne suradnje, informiranja, dogovaranja, prikupljanja relevantnih podataka, kao i ostvarivanja drugih oblika međusobne suradnje, zavod ili druge institucije u kojima se izvršava mjera pritvora ili izdržava kaznena sankcija, prema rješenju ili presudi Suda ili drugoga tijela u skladu sa zakonom ili međunarodnim ugovorom, dužni su dostavljati mjesečna i periodična izvješća odnosno informacije Ministarstvu pravde, naročito o broju pritvorenika i zatvorenika, ostvarivanju zajamčenih prava, korištenju pogodnosti, stegovnim procedurama, kao i o drugim podacima koje zavod ocijeni korisnim i mjerodavnim za primjenu zakona odnosno za sustav izvršenja kaznenih sankcija.
- (2) U obavljanju poslova praćenja stanja u provedbi zakona i drugih propisa, poduzimanja mjera za koje su ovlašteni ili davanja preporuka ili poduzimanja posebnih mjera ili promjene stanja u području iz stavka (1) ovoga članka i kada o takvim činjenicama treba izvijestiti Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) ili Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština), Ministarstvo pravde može tražiti dostavljanje i svih drugih podataka koje smatra mjerodavnim u danim okolnostima.

Članak 10.b

(Pružanje međusobne pomoći i suradnje u cilju sigurnosti sustava izvršenja kaznenih sankcija i javnog poretka)

- (1) U cilju održavanja sigurnosti i dobrog funkcioniranja Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, kako bi se primjena tretmana, preodgoja ili drugih mjera iz područja sustava izvršenja kaznenih sankcija mogla odvijati uspješno bez uznemiravanja i ometanja, održavanja ravnoteže između programa sigurnosti i socijalne reintegracije, učinkovitog

odgovora na sprječavanje činjenja kaznenih djela, nastanka većih incidenata, bjekstva pritvorenika ili zatvorenika, njihova sprovođenja ili osiguranja izvan zavodskog kruga, kao i procjenjivanja sigurnosnih rizika u korištenju izvanzavodskih pogodnosti, zavodi, policijska tijela, sudbena policija ili druga zakonom određena tijela ili agencije iz područja sigurnosti dužni su međusobno surađivati i uzajamno pružati potrebnu pomoć u skladu sa zakonskim ovlastima.

- (2) Zavodi moraju izraditi planove sigurnosti za postupanje u izvanrednim i drugim opravdanim okolnostima i u tom cilju razmijeniti podatke s policijskim tijelima ili agencijama, imajući u vidu propise kojima se uređuje zaštita tajnosti takvih podataka."

Članak 2.

Iza članka 36. dodaje se članak 36.a, koji glasi:

"Članak 36.a

(Specijalizirana stručna obuka)

U cilju što većeg razumijevanja problema i kulturnog podrijetla zatvorenika stranih državljana, te pomoći da oni uspješnije rješavaju sve svoje probleme u zavodu, upravnik zavoda treba razmotriti i rasporediti određeni broj zavodskih službenika na intenzivniji rad sa stranim zatvorenicima, te im u tom cilju osigurati više specijaliziranih stručnih obuka kao što su: učenje stranih jezika, kulture, običaja ili drugih pitanja koja se javljaju u vezi s određenom skupinom zatvorenika stranih državljana."

Članak 3.

Iza članka 45. dodaje se članak 45.a, koji glasi:

"Članak 45.a

(Ograničenja u vezi s podacima i dokumentima koji se smatraju službenom tajnom)

- (1) Podatci i dokumenti koji se smatraju službenom tajnom u smislu ovoga Zakona ili podzakonskog akta donesenog na temelju ovoga Zakona, kao i drugog zakona kojim se štite osobni podatci građana, ne smiju se priopćavati niti činiti dostupnima neovlaštenim osobama.
- (2) Ombudsman Bosne i Hercegovine može tražiti od Ministarstva pravde ili Zavoda da mu preda ili omogućiti uvid u dokumente ili podatke koje smatra potrebnim za obavljanje svoje dužnosti, uključujući i one koji su upisani kao povjerljivi ili tajni u skladu sa zakonom.
- (3) U slučajevima iz stavka (2) ovoga članka, ombudsman će primijeniti potrebnu povjerljivost za njih i neće ih učiniti dostupnima javnosti.
- (4) Iznimno, podatci iz stavka (1) ovoga članka mogu se dati i drugome zakonom ovlaštenom tijelu ako to nije u suprotnosti s ciljem zaštite vlastitog, privatnog i osobnog života takve osobe, odnosno procesa resocijalizacije ili rehabilitacije, ili ako je propisom određeno da nisu javni podatci ili ukoliko takvi podatci nisu podvrgnuti ograničenjima koja su nužna u demokratskom društvu."

Članak 4.

U članku 48. stavak (7) mijenja se i glasi:

"(7) Povjerenstvo daje preporuke nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine s ciljem poboljšanja standarda smještaja, poboljšanja postupanja i poštivanja ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije ili druge mjere, daje prijedloge i primjedbe koje se odnose na postojeće zakone ili druge propise utemeljene na zakonu iz područja izvršenja kaznenih sankcija, obavlja povjerljive razgovore s pritvorenicima ili zatvorenicima uz pristup svim zavodima, dostavlja izvješća upravniku zavoda i nadležnim ministarstvima pravde, prikuplja,

обрадуje и потражуje податке из своје надлежности, као и друге радње из подручја неовисног праћења."

Iza stavka (7) dodaju se novi st. (8) i (9) koji glase:

"(8) Odredbe o čuvanju službene tajne ovoga Zakona ili drugog propisa odnose se na neovisno povjerenstvo prilikom obavljanja poslova i zadataka iz svoje nadležnosti kada dođe do saznanja ili u posjed podataka i dokumenata iz članka 45. ovoga Zakona.

(9) Troškove rada povjerenstva snosi Parlamentarna skupština iz pripadajućih sredstava u okviru usvojenog proračuna institucija Bosne i Hercegovine i njezinih međunarodnih obveza."

Dosadašnji st. (8) i (9) postaju st. (10) i (11).

U dosadašnjem stavku (8) na kraju teksta, umjesto točke, stavlja se zarez i dodaju riječi: "koji se objavljuje u "Službenom glasniku BiH."

Članak 5.

Iza članka 48. dodaje se članak 48.a, koji glasi:

"Članak 48.a

(Nacionalni preventivni mehanizam)

Institucije Bosne i Hercegovine će tijelu koje odražava odnosno predstavlja nacionalni preventivni mehanizam za sprječavanje mučenja ili drugih svirepih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja osigurati:

- pristup svim informacijama koje se odnose na broj osoba lišenih slobode;
- pristup svim informacijama koje se odnose na postupanje s tim osobama, kao i uvjetima u kojima su pritvorene;
- pristup svim zatvorskim ustanovama, njihovim ustanovama i objektima;
- priliku da zasebno ispituju osobe lišene slobode bez svjedoka, osobno ili uz prevoditelja ako to bude potrebno, kao i sa svim ostalim osobama za koje nacionalni preventivni mehanizam smatra da mogu dati bitne informacije;
- slobodu odabira mjesta koje želi posjetiti i osoba s kojima želi razgovarati;
- pravo kontaktiranja Pododbora za sprječavanje mučenja ili drugih svirepih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, pravo na slanje informacije i sastajanje s Pododborom;
- kao i druga prava u skladu s Dopunskim protokolom uz Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih svirepih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja iz 2002. godine, koji je Bosna i Hercegovina ratificirala 26. 6. 2008. godine i koji je stupio na pravnu snagu u Bosni i Hercegovini od 15. 9. 2008. godine."

Članak 6.

Iza članka 70. dodaju se čl. 70.a, 70.b i 70.c koji glase:

"Članak 70.a

(Medicinske mjere u cilju spašavanja života osoba lišenih slobode koje odbijaju primiti hranu)

- U slučajevima kada pritvorenik ili zatvorenik odbija primiti hranu, liječnik treba pružiti medicinsku pomoć, uz pristanak pacijenta, ali kada se dođe do faze u kojoj se može očekivati da dolazi do gubitka moći rasuđivanja ili je naglašena opasnost za život takve osobe, tada liječnik ima zadnju riječ u odlučivanju o tome što je najbolje za pacijenta kada se uzmu u obzir svi činitelji. U ovakvim okolnostima nadležni liječnik formirat će stručni medicinski tim koji će nakon opservacija, ako je to potrebno, pristupiti umjetnom hranjenju i oživljavanju prije nastanka te faze, a nakon toga i prisilnom hranjenju i drugim medicinskim mjerama u cilju spašavanja života osoba lišenih slobode.

- U postupanju iz stavka (1) ovoga članka liječnik će obratiti pozornost na prethodno izražene njihove osobne i kulturološke vrijednosti i želje osoba glede medicinskog tretmana, kao i na stanje tjelesnog zdravlja. Postupak prisilnog hranjenja može se primijeniti u iznimnim okolnostima i nakon tri tjedna gladovanja, uz potrebu ispunjenosti ostalih medicinskih uvjeta koji ukazuju na stvarnu opasnost za život i zdravlje osoba, odnosno pod okolnostima pod kojima osoba oduzima svoj život ili i ranije ako zdravstveno i duševno stanje ne ukazuje drukčije.
- Prisilno hranjenje ne može se smatrati neljudskom i ponižavajućom mjerom čiji je cilj sačuvati život konkretne osobe koja stalno odbija uzimati hranu. Prisilno hranjenje, da bi bilo legitimno, zahtijeva poštivanje tri standarda, i to:
 - mora postojati medicinska potreba za tretmanom;
 - moraju se išpoštovati proceduralna jamstva donošenja odluka;
 - način na koji se osoba hrani ne smije biti neljudski.
- Načelo pozitivne obveze države je da poduzme djelotvorne korake kada postoji predvidljiv i neizbježan rizik za život osobe koja je u nadležnosti državnih tijela vlasti, a osobito kada je ta osoba lišena slobode i podvrgnuta uvjetima nametnutim domaćim zakonom.
- U cilju sprječavanja nastanka teških posljedica štrajka glada, osim predviđenog redovitog medicinskog postupka, može se, ako odluči zavodski liječnik u suradnji i nakon konzultacija s upravnikom zavoda, dopustiti neovisnim liječnicima da štrajkačima daju savjet i pruže medicinsku pomoć.
- U postupanju shodno st. (1), (2) i (3) ovoga članka uprava zavoda dužna je bez odgode obavijestiti bračnog druga ili drugog člana uže obitelji pritvorenika ili zatvorenika ili osobu koju su odredili da u tom slučaju bude obaviještena, inspektora za nadzor nad radom zavoda, zatim sagledati načela i smjernice za upravljanje situacijama u slučaju štrajka glada u skladu s Malteškom deklaracijom Svjetskog udruženja liječnika u vezi s etičkim postupanjem s osobama koje štrajkaju gladu iz 2006. godine, sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava - ECHRA iz područja medicinske intervencije, kao i omogućiti pristup i drugim tijelima nadležnim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda u skladu sa zakonom i odgovarajućim međunarodnim dokumentima.

Članak 70.b

(Temeljna etička načela u postupanju liječnika s osobama lišenim slobode koje štrajkaju gladu)

- Temeljna etička načela u postupanju liječnika s osobama lišenim slobode koje štrajkaju gladu su:
 - poštivanje medicinske etike i ličnosti pacijenta u profesionalnom kontaktu s ugroženim osobama, uz obvezu liječnika da moraju zadržati objektivnost u svojim procjenama i ne smiju si dopustiti izloženost pritisku da prekrše etička načela ili medicinsku prosudbu;
 - povjerljivost odnosa između liječnika i navedenih osoba glede medicinskog stanja ili drugih informacija povezanih sa stanjem pacijenta, uz stjecanje takvog povjerenja koje će stvoriti mogućnost učinkovitog rješavanja ovakvih situacija;
 - poštivanje autonomije ličnosti, uz sposobnost procjene teških situacija kada štrajk glada nije dobrovoljan ili kada je donesen pod prijetnjom ili pritiskom drugih štrajkača ili drugih osoba ili radi privlačenja publiciteta ili ostvarenja cilja koji je suprotan zakonu ili kada to čine iz drugih namjera ili motivacija suprotnih medicinskim standardima,

- moralnim kriterijima ili drugim oblicima dopuštenog ponašanja;
- d) poštivanje dvostruke odanosti prema upravi ustanove i pacijentu, uz zadržavanje liječničke neovisnosti, objektivnosti i stručnog znanja, kao i poštivanje pozitivnih zakonskih propisa kojima se uređuje ova materija;
 - e) poštivanje koncepcije dobročinstva odnosno korištenje medicinskih umijeća i znanja u korist osoba kojima pružaju tretman;
 - f) poštivanje liječničke iskrenosti u davanju informacija pacijentu o mogućim posljedicama njegovih postupaka, osobito pacijentu koji pati od bolesti koje nisu spojive s duljim gladovanjem, informiranje pacijenta o svim postupcima koje poduzima i pomaže mu u donošenju vlastite odluke na osnovi točnih informacija iz razloga što liječnici ne smiju davati pogrešne kliničke izjave i savjete;
 - g) primarna primjena nužnih medicinskih mjera i bez pristanka pacijenta ako odbijanjem uporabe hrane ili odbijanjem liječenja ugrozi svoje zdravlje ili pak dovede u opasnost svoj život ili ako uslijed posebnog mentalnog stanja ne može donijeti razumnu odluku.
- (2) Liječnici trebaju svakom štrajkaču objasniti posljedice gladovanja na njihovo zdravlje, objašnjavajući i dajući zdravstvenu anamnezu, zdravstveno stanje i ranije bolesti koje mogu ozbiljno ugroziti njihovo zdravlje.
 - (3) Nužne medicinske mjere su one mjere koje je odobrio liječnik ili tim liječnika i kojima se neposredno otklanja opasnost za život i zdravlje pacijenta, a u tim slučajevima se u skladu sa zakonom mogu primijeniti i medicinske prisilne mjere uz istodobne medicinske kontrolne mehanizme.
 - (4) Ukoliko liječnik stekne dojam da štrajkači gladuju pod pritiskom ili iz drugih razloga, može donijeti odluku o razdvajanju tih osoba, a u krajnjoj mjeri i predložiti njihovo odvođenje odnosno upućivanje u bolnicu pod nadzorom zavoda ili drugu odgovarajuću medicinsku ustanovu.

Članak 70.c

(Prehrambeni zahtjevi stranih državljana)

Zavodska kuhinja, u skladu s financijskim i drugim mogućnostima, treba osigurati uvjete u pogledu prehrambenih zahtjeva zatvorenika stranih državljana, osobito u vrijeme blagdana takvim osobama, kao i poštivati da isti imaju određenu prehranu ili da ne jedu određene prehrambene artikle u skladu s vjerskim i kulturnim običajima takvih osoba."

Članak 7.

Iza članka 73. dodaje se članak 73.a, koji glasi:

"Članak 73.a

(Liječenje i mjere osiguranja u zdravstvenoj ustanovi izvan zavodskog kruga)

- (1) U hitnim i izvanrednim okolnostima, izuzev slučaja predviđenog člankom 73. stavkom (3) ovoga Zakona, kada je ugrožen život pritvorenika ili osuđenika i kada mu nije moguće pružiti odgovarajuću pomoć u zavodu zbog odsutnosti zavodskog liječnika, glavni dežurni zavoda može uputiti pritvorenika ili osuđenika u mjesnu zdravstvenu ustanovu te daljnje postupati prema uputama liječnika, o čemu odmah obavještava upravnika zavoda.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, upravnik zavoda odmah obavještava sud koji vodi kazneni postupak i postupa prema nalogu suda.
- (3) Pritvorenike ili osuđenike na liječenju u zdravstvenoj ustanovi izvan zavodskog kruga osiguravaju ovlašteni zavodski službenici.

- (4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, kada to sigurnosni razlozi zahtijevaju, pomoć ovlaštenim zavodskim službenicima mogu pružiti tijela Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo sigurnosti), sudbena policija ili druga policijska tijela i agencije u Bosni i Hercegovini, o čemu, na prijedlog upravnika zavoda, nalog izdaje sud koji vodi kazneni postupak.
- (5) U slučaju kada se radi o osiguranju zatvorenika, upravnik zavoda upućuje prijedlog za sigurnosnu pomoć tijelima i policijskim tijelima iz stavka (4) ovoga članka, a na osnovi tog prijedloga navedena tijela i policijska tijela izdaju nalog o vrsti i načinu pružanja sigurnosne pomoći ovlaštenim zavodskim službenicima."

Članak 8.

Iza članka 79. dodaje se članak 79.a, koji glasi:

"Članak 79.a

(Smještaj pritvorenika ili zatvorenika u posebnu prostoriju iz zdravstvenih razloga)

- (1) Pritvorenici ili zatvorenici narušenog tjelesnog i duševnog zdravlja ili s invaliditetom ili nepokretnošću odnosno paraplegijom smještaju se u posebnu sobu ili odjel u sklopu zdravstvene ambulante ili zavodskog stacionara, gdje su pod stalnim nadzorom zdravstvenog osoblja zavoda.
- (2) Zavodski liječnik odlučuje o smještaju iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Pritvorenika ili zatvorenika iz stavka (1) ovoga članka svakodnevno kontrolira liječnik ili drugi zdravstveni djelatnik zavoda, s tim što će se ova mjera prekinuti ako liječnik tako naredi.
- (4) Zavod je dužan osigurati posebne prostorije u skladu s općepriznatim medicinskim standardima.
- (5) U slučaju kada nije moguće odgovarajuće smjestiti i liječiti u zavodu osobe iz stavka (1) ovoga članka, postupit će se shodno članka 73. stavak (3) ovoga Zakona."

Članak 9.

U članku 80. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

"(3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, pismo se može otvoriti i pregledati u prisutnosti pritvorenika ili zatvorenika ako ovlašteni službenik ima razloga osnovano sumnjati da pismo sadrži tekst ili predmete koji imaju za cilj ometati izvršenje pravde u bilo kojem kaznenom postupku, kako bi bili iskorišteni za pripremu ili činjenje kaznenog djela, ugrožavanje reda i sigurnosti u zavodu ili kako bi bili javno objavljeni putem medija bez prethodnog odobrenja."

Dosadašnji st. (3), (4) i (5) postaju st. (4), (5) i (6).

Članak 10.

Iza članka 80. dodaju se čl. 80.a i 80.b koji glase:

"Članak 80.a

(Ispitivanje predstavki, molbi, žalbi i drugih podnesaka pritvorenika i zatvorenika)

Pri ispitivanju predstavki, molbi, žalbi i drugih podnesaka pritvorenika i zatvorenika cijenit će se sve okolnosti od značaja za pravilnu ocjenu njihovih navoda, a naročito:

- a) jesu li postupanjem ovlaštenih zavodskih službenika ili namještenika povrijeđena prava predviđena Ustavom Bosne i Hercegovine, kao i aktima navedenim u Aneksu I. Ustava, zakonu ili drugom propisu kojim su uređena prava i obveze zatvorenika i pritvorenika;
- b) jesu li prema toj kategoriji osoba primijenjena minimalna europska pravila o postupanju sa zatvorenicima, pritvorenicima ili maloljetnim osobama;

- c) jesu li poštivana ljudska prava i je li čovječno postupano, uz očuvanje tjelesnog i duševnog zdravlja ove kategorije osoba;
- d) jesu li prema tim osobama primijenjeni jednak tretman i jednaki uvjeti boravka i rada;
- e) primjenjuju li se pravilno odredbe o kućnom redu, pogodnostima, godišnjem odmoru, kao i sva druga pitanja vezana uz rad, nastavu, sportske, kulturne, informativne i druge slične okolnosti;
- f) primjenjuju li se pravilno i sva druga prava koja proizlaze iz zakona ili podzakonskih akata iz navedenog područja ili obvezujućih međunarodnih dokumenata ili koje je Bosna i Hercegovina potpisala;
- g) uprava zavoda obvezna je ispitati podnesene pritužbe, predstavke ili prijedloge i ako ih ocijeni osnovanima, poduzeti zakonom predviđene mjere, kao i dostaviti odgovor podnositelju o osnovanosti ili poduzetim mjerama u vezi s njegovim podnescima u rokovima određenim u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima. Pritvorenici i zatvorenici mogu dostaviti svoje prigovore ili žalbe inspektoru za nadzor rada u zavodu, državnom ombudsmanu, neovisnom povjerenstvu, Ministarstvu pravde ili drugome tijelu ili tijelu ovlaštenom za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava osoba lišenih slobode.

Članak 80.b

(Administrativna i logistička podrška službe zavoda za pravovremeno podnošenje pravnih sredstava ili predstavki pritvorenika i zatvorenika)

- (1) Zavod će osigurati svu potrebnu administrativnu i logističku podršku službi zavoda kako bi zatvorenicima i pritvorenicima omogućio pravovremeno podnošenje pravnih sredstava u sudskim postupcima, podnošenje predstavki koje se odnose na život unutar zavoda, poštivanje pravila postupanja, predstavki u pogledu unapređenja unutarnjeg života i rada u zavodu, kao i drugih oblika komuniciranja iz članka 80. ovoga Zakona.
- (2) Upravnik zavoda će najmanje jedanput u šest mjeseci analizirati utvrđene nepravilnosti i poduzeti mjere za njihovo otklanjanje ubuduće ili predložiti ministru pravde donošenje dodatnih propisa ili drugih mjera iz nadležnosti ministarstva.
- (3) Također, i inspektor iz članka 46. ovoga Zakona u obavljanju nadzora nad radom zavoda ovlašten je za postupanje iz stavka (2) ovoga članka, kao i za druga postupanja u skladu sa zakonom."

Članak 11.

U članku 83. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

"(4) U slučaju da pritvoreniku ili zatvoreniku bude odobren posjet iz stavka (3) ovoga članka, to se ne smatra pogodnošću te se ne primjenjuju kriteriji za odobravanje pogodnosti, već se samo procjenjuje sigurnosni rizik."

Dosadašnji st. (4) i (5) postaju st. (5) i (6).

Članak 12.

U članku 123. iza riječi "zakonom" interpunkcijski znak točka zamjenjuje se zarezom i dodaje se sljedeći tekst: "ili ovim Zakonom, uz mogućnost obveznog uvjetnog otpusta i određivanja mjera nadzora, zabrane ili ograničenja i javljanja nadležnom tijelu socijalne zaštite ili drugoj pravnoj osobi ili organizaciji koji pružaju pomoć ili druge oblike zbrinjavanja osoba otpuštenih s izdržavanja kazne zatvora, kao i druge radnje u skladu s važećim propisima".

Članak 13.

Iza članka 127. dodaju se čl. 127.a i 127.b koji glase:

"Članak 127.a

(Smještaj, djelotvorno pravo na pomoć prevoditelja, pogodnosti i zdravstveno informiranje zatvorenika stranih državljanina)

- (1) Prilikom upućivanja zatvorenika stranog državljanina u određeni zavod, osim općih kriterija iz zakona ili drugih propisa u cilju ublažavanja zatvorenikova osjećaja izoliranosti i primjerenog tretmana, treba nastojati njegovo upućivanje provesti u skladu s njegovim specifičnim potrebama i, ako je to izvedivo, uz mogućnost komunikacije s drugim stranim zatvorenicima istoga državljanstva, jezika, vjere ili kulture, što se omogućuje penološkim sredstvima kakva su: rad, kultura, razonoda, zajedničke vježbe, kao i drugi oblici slobodnih aktivnosti ili kulturno-prosvjetnog rada, ukoliko to nije u suprotnosti s razlozima sigurnosti, djelotvornije realizacije tretmana ili drugim opravdanim razlozima u skladu sa zakonom.
- (2) Zavodska uprava dužna je stranim državljanima omogućiti djelotvorno pravo na pomoć prevoditelja kada trebaju sudjelovati u postupku koji ih se tiče, osobito uključujući stegovne postupke, postupke povodom molbi za uvjetni otpust, molbi za pomilovanje, zahtjevu za premještaj za daljnje izdržavanje kazne zatvora u zemlji podrijetla, kao i drugim postupcima kada se odlučuje o njihovim pravima ili rješavaju molbe, žalbe i drugi podnesci podneseni radi zaštite njihovih prava, s tim što se u pogledu pružanja pravne pomoći u davanju prevoditeljskih ili usluga tumača može obratiti konzulatom predstavniku njegove zemlje ili predstavniku zemlje koja štiti interese države zatvorenika stranog državljanina.
- (3) U slučaju odlučivanja o određenim izlazima zatvoreniku stranom državljaninu izvan zavodskog kruga, svaki rizik od mogućnosti bjekstva takvog zatvorenika pojedinačno se procjenjuje i, u slučaju odobravanja, traženi izlaz se može koristiti samo uz izdane mjere obveznog nadzora.
- (4) Zavodske medicinske službe moraju osigurati redovitu dostavu informacija o prenosivim bolestima, naročito o hepatitisu, HIV-u, AIDS-u, TBC-u i slično, na različitim jezicima stranim zatvorenicima, a ako boluju od navedenih bolesti, dobit će zdravstvenu zaštitu i sve druge oblike medicinske njege, savjetovanja ili informiranja kao i drugi zatvorenici.

Članak 127.b

(Zamjena kazne zatvora)

- (1) Kazna zatvora do jedne godine koja je izrečena osuđeniku može se, na njegov zahtjev, zamijeniti novčanom kaznom, koja se plaća u jednokratnom iznosu u roku do 30 dana pod uvjetima određenim Kaznenim zakonom.
- (2) Osuđeniku kojemu je kazna zatvora do jedne godine zamijenjena novčanom kaznom i koja je plaćena u jednokratnom iznosu u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti navedene sudske odluke sud će izdati potvrdu o izvršenoj kazni i o tome obavijestiti tijelo unutarnjih poslova nadležno za vođenje kaznene evidencije.
- (3) Ako se novčana kazna ne plati u roku iz stavka (1) ovoga članka, sud će donijeti odluku o izvršenju kazne zatvora. Ako se novčana kazna plati samo djelomično, izvršit će se kazna zatvora razmjerno iznosu koji nije plaćen."

Članak 14.

Iza članka 139. dodaje se čl. 139.a i 139.b koji glase:

"Članak 139.a

(Obavijest o danu stupanja i otpuštanja stranog državljanina ili osobe bez državljanstva)

- (1) Zavod će odmah obavijestiti Službu za poslove sa strancima Ministarstva sigurnosti o datumu stupanja na izdržavanje kazne zatvora stranog državljanina ili osobe bez državljanstva, zatim o bjekstvu ili nestanku osobe koja je na izdržavanju kazne zatvora, o odobrenom izlazu izvan zavodskog kruga, o počinjenju kaznenog djela ili izrečenim stegovnim sankcijama, o premještanju zatvorenika u drugi zavod ili zdravstvenu ustanovu na liječenje, kao i o odobravanju uvjetnog otpusta odnosno o dobivanju pomilovanja.
- (2) Zavod će obavijestiti nadležnu službu o danu otpuštanja s izdržavanja kazne zatvora osobe iz stavka (1) ovoga članka u roku od 30 dana prije isteka kazne zatvora.
- (3) Zavod će dostavljati obavijesti iz stavka (1) ovoga članka i u slučajevima određivanja ili ukidanja pritvora.
- (4) Na zahtjev Službe za poslove sa strancima, zavod može dati i druge podatke ili informacije koje su od značaja za rad i funkcioniranje navedene službe u skladu sa zakonom ili drugim posebnim propisom.

Članak 139.b

(Obavijesti sigurnosnih agencija ili službi upućene zavodu)

- (1) Ministarstvo sigurnosti odnosno odgovarajuće sigurnosne agencije ili službe na državnoj razini ili policijske službe entiteta odnosno Brčko Distrikta BiH dužni su odmah po saznanju obavijestiti zavode u Bosni i Hercegovini o osobi kojoj je oduzeto državljanstvo Bosne i Hercegovine ili koja je proglašena opasnom za nacionalnu sigurnost, a koja se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ili druge mjere izrečene u skladu sa zakonom.
- (2) O osobi iz stavka (1) ovoga članka se, osim zavoda, obavještava i sud ako takva osoba izvršava mjeru pritvora ili ako je osuđena pravomoćnom sudskom odlukom i boravi na slobodi tijekom postupka upućivanja na izdržavanje kazne zatvora u skladu s člankom 127. ovoga Zakona."

Članak 15.

Iza članka 158. dodaju se čl. 158.a i 158.b koji glase:

"Članak 158.a

(Uskraćivanje korištenja pogodnosti za određeno razdoblje)

- (1) U iznimnim prilikama, a osobito u slučaju epidemija bolesti, elementarnih nepogoda ili kada to nalažu interesi sigurnosti ili iz drugih opravdanih razloga u skladu sa zakonom i drugim propisima za određeno razdoblje, može se uskratiti korištenje pogodnosti.
- (2) Upravnik zavoda može ograničiti uskraćivanje pogodnosti na razdoblje do mjesec dana, s tim što zbog posebnih prilika ova mjera može biti produljena za još 30 dana prema odobrenju ministra pravde.

Članak 158.b

(Ograničenja pri odobravanju pogodnosti osobama kojima je oduzeto državljanstvo Bosne i Hercegovine ili koje su proglašene opasnim za nacionalnu sigurnost)

Osobi kojoj je oduzeto državljanstvo Bosne i Hercegovine ili koja je proglašena opasnom za nacionalnu sigurnost Bosne i Hercegovine za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili druge mjere izrečene u skladu sa zakonom neće se odobravati pogodnosti izvan zavodskog kruga za vrijeme trajanja navedenih pravnih stanja ili pravnih situacija, odnosno nekog drugog sličnog pravnog statusa određenog na temelju posebnog zakona ili drugog odgovarajućeg propisa."

Članak 16.

Iza članka 160. dodaje se članak 160.a, koji glasi:

"Članak 160.a

(Premještaj u posebni odjel u drugi zavod)

- (1) Zatvorenik kojemu nakon izvršene mjere usamljenja nisu prestali razlozi zbog kojih je ta mjera određena i koji se nalazi u zavodu poluotvorenoga tipa ili zavodu zatvorenoga tipa bez posebnog odjela s pojačanim nadzorom može se premjestiti u posebni odjel zavoda zatvorenog tipa s pojačanim nadzorom iz članka 169. ovoga Zakona.
- (2) Rješenje u slučaju iz stavka (1) ovoga članka donosi ministar pravde.
- (3) Protiv rješenja iz stavka (2) ovoga članka može se uložiti žalba Ministarstvu pravde u roku od tri dana od dana prijma rješenja, s tim što žalba ne zadržava izvršenje rješenja.
- (4) Rješenje iz stavka (3) ovoga članka doneseno povodom žalbe je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor."

Članak 17.

U članku 165. u stavku (1) riječi: "godišnji odmor u krugu obitelji" zamjenjuju se riječima: "izvanzavodske pogodnosti".

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3), koji glasi:

"(3) U slučaju kada se radi o zatvoreniku koji se, s obzirom na kategorizaciju kazneno-popravnih zavoda i internu klasifikaciju zatvorenika, ne bi mogao uklopiti u tretman u drugom zavodu, molba se odbija."

Dosadašnji st. (3), (4) i (5) postaju st. (4), (5) i (6).

Članak 18.

Iza članka 169. dodaje se članak 169.a, koji glasi:

"Članak 169.a

(Tretman sigurnosti prema zatvorenicima pod pojačanom sigurnošću)

- (1) Prema zatvorenicima koji su podvrgnuti tretmanu pojačane sigurnosti, sve dok predstavljaju rizik, treba stvarati interes humanog tretmana, naročito ohrabivanjem zatvorenika na smanjenje rizika koji je procijenjen da predstavljaju, podržavanja djelotvorne kontrole i sigurnosti i potrebe za sigurnošću osoba, što ukazuje na potrebu izgrađivanja dobre interne klime uspostavom pozitivnih odnosa između zatvorenika i zavodskog osoblja.
- (2) Zatvorenici koji su rizični za sigurnost zavoda i javnosti i javni poredak društvene zajednice, kao što je mjera usamljenja, smještaj u posebni odjel i pojačani nadzor, bi trebali u takvim prostorima uživati odgovarajući tretman kao kompenzaciju za strogu situaciju takvih odjela zavoda i treba ih ohrabriti da rade na prestanku razloga za primjenu ove mjere druženjem s drugim zatvorenicima u takvom odjelu, kao i većim izborom aktivnosti u tretmanu maksimalne sigurnosti, prema programu aktivnosti koji donese uprava zavoda u odnosu na navedenu kategoriju zatvorenika, uz posvećivanje posebne pozornosti zdravstvenim problemima koji se mogu pojaviti kao rezultat takvog tretmana sigurnosti i pokušati se boriti protiv mogućih negativnih učinaka navedene pojačane sigurnosti.
- (3) Zatvorenici ne bi smjeli biti podvrgnuti dodatnim mjerama sigurnosti dulje nego što je to nužno, a što će se postići redovitim preispitivanjem takvih odluka, odnosno je li i dalje nužan smještaj u posebnom visokorizičnom odjelu ili odjelu s pojačanim mjerama sigurnosti, i to svakih šest mjeseci od kada upravnik donese takvo rješenje i koja mjera može biti produljavana samo po pisanom odobrenju ministra pravde, osim prema zatvoreniku kojemu je izrečena kazna dugotrajnog zatvora, a u tom slučaju će se preispitivanje provoditi najmanje jedanput godišnje

- pregledom napretka zatvorenika u postupku reklasifikacije zatvorenika. Mjera se mora okončati čim prestanu postojati razlozi za njezino postojanje.
- (4) Osim zatvorenika iz članka 153. stavka (2) ovoga Zakona, pravomoćno osuđeni zatvorenici za ostala kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom i kaznena djela organiziranog kriminala iz članka 250. st. (2) i (3) Kaznenog zakona, kao i zatvorenici prema kojima je izrečena administrativna mjera usamljenja, premještaj u poseban odjel s pojačanim nadzorom, ako nisu prestali razlozi zbog kojih je bila izrečena mjera usamljenja i kada je određena mjera pojačanog nadzora pri izvršavanju kazne dugotrajnog zatvora, spadaju u rizičnu skupinu u smislu prijetnji i mogućnosti nasilja nad takvim zatvorenicima od drugih zatvorenika te je država obvezna zaštititi takve osuđenike od prijetnji nasiljem ili drugog opasnog i teškog narušavanja sustava izvršenja kazne zatvora bilo odvajanjem od drugih zatvorenika, razdvajanjem ili traženjem premještaja za boravak u drugom zavodu, a što će predstavljati i ovisiti u pogledu izbora pristupa o ocjeni i procjeni svakog pojedinačnog slučaja.
- (5) Protiv rješenja iz stavka (3) ovoga članka zatvorenik ima pravo žalbe Ministarstvu pravde u roku od tri dana od dana primitka rješenja, s tim što žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (6) Rješenje iz stavka (5) ovoga članka doneseno po žalbi je konačno i protiv njega se ne može voditi upravni spor.
- (7) Pravila o uvjetima, načinu i tretmanu izdržavanja kazne zatvorenika u posebnom odjelu pod pojačanim nadzorom ili sigurnošću donijet će ministar pravde."

Članak 19.

U članku 174. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4), koji glasi:

"(4) Prilikom sagledavanja zdravstvenog stanja osobe na izdržavanju kazne zatvora, liječnik može podnijeti inicijativu upravniku zavoda za ocjenu opravdanosti podnošenja prijedloga za uvjetni otpust od upravnika zavoda ako teže ili akutno zdravstveno stanje zatvorenika na to ukazuje ili ako medicinska procjena ukazuje na nemogućnost izlječenja ili progresivnost, odnosno postupno pogoršavanje zdravstvenog stanja osobe, s opasnošću po život takvog zatvorenika, i koja inicijativa će sadržavati pribavljeno mišljenje stručnog tima liječnika iz odgovarajućeg medicinskog područja."

Dosadašnji st. (4) i (5) postaju st. (5) i (6).

Članak 20.

U članku 175. u stavku (1) iza riječi "otpusta" interpunkcijski znak točka zamjenjuje se zarezom i dodaju sljedeće riječi: "obuhvaćajući i negativna izvješća i mišljenja zavoda u kojima nije predloženo odobravanje uvjetnog otpusta."

U članku 175. u stavku (2) iza riječi "Prijedloge" dodaju se sljedeće riječi: "kao i negativna izvješća i mišljenja".

Članak 21.

Iza članka 175. dodaju se čl. 175.a i 175.b koji glase:

"Članak 175.a

(Mjere nadzora, zabrane ili ograničenja i javljanje nadležnom tijelu u pogledu pomoći prema uvjetno otpuštenoj osobi)

- (1) Prilikom odobravanja uvjetnog otpusta, Povjerenstvo može u svojem rješenju osobi kojoj odobrava uvjetni otpust izreći mjere nadzora, zabrane ili ograničenja navedene u članku 156. st. (3) i (4) toč. a), b), c), d), f), g), h) i i) ovoga Zakona, kao i obvezati je na javljanje nadležnom tijelu socijalne zaštite ili drugoj pravnoj osobi ili organizaciji koja pruža pomoć ili druge oblike zbrinjavanja osobama otpuštenim s izdržavanja kazne zatvora.

- (2) U slučaju izricanja mjera ili obveza iz stavka (1) ovoga članka, zavod je dužan navedeno rješenje, osim osobama i tijelima iz članka 176. stavka (2) ovoga Zakona, dostaviti i nadležnom policijskom tijelu ili tijelu socijalne zaštite ili drugoj pravnoj osobi koja pruža drugu vrstu pomoći prema mjestu prebivališta ili boravišta uvjetno otpuštene osobe.
- (3) Mjere nadzora, zabrane ili ograničenja provodi nadležno policijsko ili drugo određeno državno tijelo, a mjere socijalne zaštite ili druge pomoći nadležno tijelo socijalne zaštite ili druga pravna osoba koja se bavi pružanjem druge vrste pomoći ili zbrinjavanja prema navedenoj kategoriji osobe.
- (4) U slučaju kršenja ili nepridržavanja izrečenih mjera zabrane ili zatraženog ispunjenja određenih obveza socijalne zaštite ili druge vrste pomoći, tijela iz stavka (3) ovoga članka dužna su odmah obavijestiti Sud ili drugi sud u Bosni i Hercegovini kada je na njega Sud prenio vođenje postupka ili drugo tijelo u skladu sa Zakonom ili međunarodnim ugovorom i Povjerenstvom.
- (5) Po dobivanju obavijesti iz stavka (4) ovoga članka Sud može takvoj osobi rješenjem izreći opomenu ili odrediti novi rok za izvršenje navedenih mjera ili obveza ili staviti izvan snage rješenje o uvjetnom otpustu i takvu odluku dostaviti tijelima policije na izvršenje i vraćanje na daljnje izdržavanje kazne zatvora u zavodu iz kojega je otpuštena na uvjetni otpust.
- (6) Protiv rješenja iz stavka (5) ovoga članka uvjetno otpuštena osoba ima pravo žalbe predsjedniku Suda u roku od tri dana od dana primitka rješenja, s tim što žalba ne zadržava izvršenje rješenja.
- (7) O žalbi protiv rješenja iz stavka (6) ovoga članka odlučuje predsjednik Suda i rješenje doneseno povodom žalbe je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor.
- (8) Mjere nadzora, zabrane ili ograničenja i javljanja nadležnom tijelu u pogledu pomoći uvjetno otpuštenoj osobi obvezatno se izriču osobama i za kaznena djela iz članka 153. stavka (2) u vezi s člankom 158. stavkom (1) ovoga Zakona.
- (9) Za vrijeme uvjetnog otpusta zatvorenik ne može napuštati teritorij Bosne i Hercegovine, ukoliko međunarodnim ugovorom odnosno sporazumom ili drugim posebnim propisom nije drukčije određeno.

Članak 175.b

(Informacije o postignutim rezultatima u procesu izvršenja uvjetnog otpusta)

- (1) Tijelo socijalne zaštite, policije ili drugo određeno državno tijelo odnosno pravna osoba dužno je dati informacije o postignutim rezultatima u procesu izvršenja uvjetnog otpusta Sudu, drugom sudu u Bosni i Hercegovini kada je na njega Sud prenio vođenje postupka ili drugome tijelu u skladu sa Zakonom ili međunarodnim ugovorom i Povjerenstvu za uvjetni otpust najmanje jednom u šest mjeseci, odnosno na njihov zahtjev i češće.
- (2) O osuđenima kojima je izrečena mjera nadzora, zabrane ili ograničenja prilikom odobravanja uvjetnog otpusta, tijelo policije dužno je dostaviti informacije iz stavka (1) ovoga članka sudu i Povjerenstvu.
- (3) Nadležno tijelo socijalne zaštite ili drugo određeno tijelo dužno je u roku od 15 dana od dana prijma rješenja Povjerenstva za uvjetni otpust, kao i dokumentacije i podataka od zavoda, uvjetno otpuštenu osobu kojoj je određena mjera ispunjenja određene obveze ili drugih oblika zbrinjavanja upoznati s radnjama pomoći koje može poduzeti, ali ju i poučiti o njezinim obvezama za vrijeme trajanja uvjetnog otpusta."

Članak 22.

Iza članka 178. dodaje se članak 178.a, koji glasi:

"Članak 178.a

(Uvjetni otpust za izrečene kazne zatvora do dvije godine)

- (1) U pogledu izrečenih kazni zatvora do dvije godine, zatvorenik će nakon izdržane dvije trećine kazne dobiti obvezni uvjetni otpust koji podrazumijeva ispunjene zakonskih uvjeta iz članka 44. Kaznenog zakona, odnosno kriterija iz članka 174. ovoga Zakona.
- (2) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka donosi upravnik zavoda, a mjere nadzora preporuča služba tretmana, o kojima odlučuje upravnik zavoda navedenim rješenjem.
- (3) Zatvorenici koji nisu koristili izvanzavodske pogodnosti ili su stegovno tretirani ili su narušavali pravila kućnog reda ili su nisu podvrgavali programu tretmana ili su se ponašali suprotno naredbama službenih osoba zavoda automatski ne dobivaju obvezni uvjetni otpust, već o takvom zatvoreniku odluku, kao i eventualne mjere nadzora, donosi Povjerenstvo prema važećim propisima.
- (4) Upravnik zavoda dostavlja potrebnu dokumentaciju s prednjim i drugim činjenicama iz stavka (3) ovoga članka Povjerenstvu, shodno odredbama kojima se propisuje postupanje upravnika prilikom davanja prijedloga za uvjetni otpust."

Članak 23.

Iza članka 210. dodaju se čl. 210.a, 210.b, 210.c, 210.d, 210.e, 210.f, 210.g i 210.h koji glase:

"Članak 210.a

(Način i vrijeme izvršenja mjera sigurnosti)

- (1) Izvršenje mjera sigurnosti iz čl. 209. i 210. ovoga Zakona prethodi izdržavanju kazne zatvora, odnosno prvo se izvršava mjera sigurnosti.
- (2) Mjera iz stavka (1) ovoga članka izvršava se u Zavodu za forenzičku psihijatriju, a iznimno u drugoj zdravstvenoj ustanovi i samo u slučaju nemogućnosti takvog upućivanja osoba se može privremeno uputiti u posebni forenzički odjel zavoda u kojemu izdržava kaznu zatvora.
- (3) Vrijeme provedeno u ustanovama za liječenje u vezi s izvršenjem mjera sigurnosti uračunava se u izrečenu kaznu zatvora.
- (4) Osobe s izrečenom mjerom sigurnosti imaju pravo na jednake uvjete liječenja kao i osobe smještene u druge zdravstvene ustanove.

Članak 210.b

(Obavijest zavoda o potrebi pružanja pomoći nakon izvršenja mjera sigurnosti)

- (1) Nakon otpuštanja iz medicinske ustanove osobe kojoj je izrečena mjera sigurnosti obveznog psihijatrijskog liječenja ili obveznog liječenja od ovisnosti, koja je trajala najdulje do isteka izdržavanja kazne zatvora ili kojoj je sud odobrio uvjetni otpust, Zavod za forenzičku psihijatriju ili druga specijalizirana ustanova dužan je odmah, a najkasnije u roku od 24 sata po otpuštanju, obavijestiti nadležno tijelo socijalne zaštite prema mjestu prebivališta ili boravišta otpuštene osobe o potrebi i vrsti socijalne pomoći i skrbi iz djelokruga navedenog tijela.
- (2) Zavod za forenzičku psihijatriju ili druga specijalizirana ustanova dostavit će obavijest iz stavka (1) ovoga članka tijelu socijalne zaštite prije otpuštanja osobe iz stavka (1) ovoga članka, kada utvrdi da zbog uvjeta u kojima živi izvan ustanove, odnosno zbog materijalnih, stambenih, obiteljskih, radnopravnih ili drugih stanja ili prilika, nije sposobna brinuti se o sebi i svome psihofizičkom stanju, a sve u cilju pružanja odgovarajuće socijalne pomoći i skrbi takvoj osobi, kao i mogućnosti njezina smještaja u socijalnu

ustanovu prema postupku predviđenom pozitivnim zakonskim propisima iz područja zdravstva i socijalne zaštite ili drugom posebnom propisu.

Članak 210.c

(Psihijatrijski tretman u zavodu)

- (1) Osobama koje imaju manje psihičke poremećaje i koje ne potpadaju pod odredbe članka 210.a st. (1) i (2) ovoga Zakona zdravstvena služba u zavodu u kojemu se izvršava kazna zatvora osigurat će psihijatrijski tretman, svim zatvorenicima kojima je takav tretman potreban, i posvećivat će posebnu pozornost sprječavanju izvršenja ili pokušaju samoozljeđivanja ili suicida.
- (2) Osobama iz stavka (1) ovoga članka na raspolaganju će biti zdravstvena ambulanta ili stacionar u zavodu ili zdravstvena ustanova izvan zavoda ili posebni odjeli pod medicinskim nadzorom, kao i drugi odgovarajući oblici zdravstvene zaštite u skladu sa Zakonom.

Članak 210.d

(Primjena suvremene terapije u liječenju osoba kojima je izrečena mjera sigurnosti)

- (1) Za vrijeme izdržavanja mjere sigurnosti u specijalnoj ustanovi za forenzičku psihijatriju ili u odjelu sudske psihijatrije pri zavodu primjenjivat će se odgovarajuća psihoterapija, farmakoterapija, socioterapija i po mogućnosti radna terapija, u skladu s medicinskim nalazom nadležnog liječnika specijalista neuropsihijatra, odnosno liječnika specijalista iz drugih područja psihijatrije ili stručnog psihijatrijskog tima liječnika, ovisno o duševnom i tjelesnom stanju zdravlja osoba kojima je izrečena mjera sigurnosti.
- (2) Postupanje s osobama kojima je izrečena mjera sigurnosti mora biti humano i s poštivanjem njihova ljudskog dostojanstva, kao i sukladno s načelima medicinske etike iz područja mentalnog zdravlja, mentalnog poremećaja i drugih patoloških oblika iz područja psihijatrije.

Članak 210.e

(Suvremene metode liječenja od ovisnosti o alkoholu i drogama ili drugih oblika toksikomanije)

U liječenju ovisnosti o alkoholu i drogama ili drugih oblika ovisnosti - toksikomanije primijenit će se suvremene metode liječenja koje obuhvaćaju biološku, psihološku i socijalnu dimenziju ličnosti, kao liječenja utemeljenog na znanjima i istraživanjima iz drugih znanstvenih i medicinskih disciplina i razvoja same psihijatrije i njezine terapije utemeljene na multidimenzionalnom načelu, odnosno više terapijskih postupaka i integralnom načelu, odnosno liječenje ne samo osnovnog psihičkog oboljenja nego i odnosa bolesnika i njegove okoline.

Članak 210.f

(Zaštita i unapređivanje zdravlja osoba kojima je izrečena mjera sigurnosti)

Zaštita i unapređivanje zdravlja osoba kojima je izrečena mjera sigurnosti ostvaruje se:

- a) omogućavanjem odgovarajuće dijagnostičke obrade i psihijatrijskog liječenja i liječenja od ovisnosti;
- b) znanstvenim istraživanjima iz područja zaštite i unapređivanja zdravlja osoba kojima je izrečena mjera sigurnosti i njihovom zaštitom od medicinskih i znanstvenih istraživanja bez njihova pristanka ili pristanka njihovih zastupnika ili ako je to suprotno zakonu ili drugom propisu ili međunarodnim sporazumima iz područja medicine, biomedicine, psihijatrije ili drugih srodnih medicinskih područja;
- c) uključivanjem osoba kojima je izrečena mjera sigurnosti u obrazovne programe;

